

Az Apostolok Cselekedetei 18-19.

Nyissuk ki a Bibliánkat az Apostolok Cselekedeteinek 18. fejezeténél.

Az előző fejezet végén láttuk, hogy Pál felszólal az epikureus és sztoikus filozófusok előtt az Areopágoszon, hirdelve nekik azt a dicsőséges Istent, akik őt ismeretlenül tiszteltek. Sőt azt is láttuk, hogy különböző emberek különböző módon reagáltak Pál üzenetére. Voltak, akik csatlakoztak hozzá, és hívővé lettek, mások gúnyolódtak, megint mások pedig csupán felszínes érdeklődést tanúsítottak az evangélium iránt.

vs. 1. Ezek után Pál eltávozott Athénből, és Korinthusba ment.

Úgy tűnik Pál hamarabb távozott Athénből, mint tervezte, hiszen eredetileg úgy volt, hogy Timóteust és Szilászt megvárja Athénben. Itt azonban azt látjuk, hogy nem ez történt, és csak később Korinthusban találkozott újra Szilásszal és Timóteussal. Úgy tűnik Pálnak nem igazán Athénért dobogott a szíve. Tehát eltávozott Athénből, és Korinthusba ment.

Korinthus volt az antik világban a bűn fővárosa. A görög drámákban az a szereplő, aki Korinthusból származott, általában részeg volt, és ha valakire azt mondták, hogy úgy él, mint egy korinthusi, akkor az azt jelentette, hogy bűnös életet él, és csak a testi vágyainak adózik. Korinthus városa helyileg Görögországban feküdt, de római város volt, közvetlenül Róma fennhatósága alatt állt, sőt egy fontos kereskedelmi központ is volt. Földrajzi fekvését tekintve nagyon érdekes, hogy egy keskeny, kb. 4-5 kilométer széles földnyelven fekszik, amelyet mindkét oldalról tenger vesz körül. Ezért a keletről érkező hajók általában Korinthusban kötöttek ki, majd rakományukat szárazföldön szállították tovább a földnyelv túlsó végéig, és ehhez mindössze pár kilométert kellett megtenniük. Ott újra hajóra szálltak, és továbbindultak Róma felé. Ezzel egyrészt időt takarítottak meg, hiszen nem kellett az egész Peloponézosi-félszigetet megkerülniük, másrészt így sokkal kevesebb kockázatnak tették ki saját életüket és a hajó rakományát. A Peloponézosi-félsziget körül ugyanis nagyon veszélyes, viharos volt a tenger, és a tengerészek gyakran mondogatták is egymásnak, hogy ha valaki ezt az útvonalat választja,

jobb ha előre megírja végrendeletét. Korinthus tehát egy fontos kereskedelmi útvonal mentén feküdt, sőt mi több, fontos megállóhely volt ezen az útvonalon, amely a keleti területeket összekötötte Rómával.

Korinthus tehát egy bűnnel teli város volt. A város felett magasló hegyen Aphroditének emeltek szentélyt, melynek romjai napjainkban is megtekinthetők. Ebben a szentélyben ezer papnő szolgált, és bár papnőknek nevezték őket, tulajdonképpen mindannyian prostituáltak voltak. Ezek a papnők, illetve prostituáltak, minden este lementek Korinthusba, és az itt megkeresett pénzükből tartották fenn Aphrodité szentélyét.

Pál tehát tudta, hogy a korinthusiak rendkívül kicsapongó életmódot folytattak, és teljesen átadták magukat a bűnnek és mindenféle testi vágyuknak. Pál tehát Korinthusba ment, és

vs. 2. Ott találkozott egy Akvila nevű pontuszi származású zsidóval, aki nemrég jött Itáliából, feleségével Priszcillával, mivel Klaudiusz elrendelte, hogy minden zsidó távozzék Rómából.

Klaudiusz időszámításunk szerint 49-ben hozta ezt a rendeletet. Az nem tudjuk pontosan, hogy Akvila mikor érkezett Korinthusba feleségével, Priszcillával, az Ige csak annyit árul el nekünk, hogy nemrég jött Itáliából, mert Klaudiusz elrendelte, hogy minden zsidó távozzék Rómából.

vs. 2-3 Pál csatlakozott hozzájuk, és mivel ugyanaz volt a mestersége náluk lakott, együtt is dolgozott velük; ők ugyanis sátoresztítő mesterek voltak.

Pálról tudvalévő, hogy zsidó rabbi volt, de emellett volt egy mestersége is, ő is sátoresztítő mester volt. A zsidók ugyanis nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy gyermeküknek legyen egy olyan mestersége, amelyre mindig támaszkodhat, és amelyből megélhet a nehéz időkben. Pál tehát sátoresztítő volt, és amikor egy városban hosszabb ideig tartózkodott, ebben a mesterségben dolgozott. Pál hajlandó volt két kezével dolgozni, miközben engedelmeskedett annak az elhívásnak, amelyet Isten a szívére helyezett, hogy hirdesse az Ő igéjét. Hiszem,

hogy ez a két dolog nem zárja ki egymást. Szerintem nagyon is jó az, ha egy igehirdető, ha kell, hajlandó kétkezi munkát is végezni, hogy önmagát ellássa, és hogy ne vádolhassák meg azzal, hogy tétlenkedik. Pál sem akarta, hogy a görögök őt ezzel vádolják, tehát dolgozni kezdett Korinthusban. Csatlakozott Akvilához és Priscillához, és velük együtt dolgozott, hiszen ők is sátoresztő mesterek voltak. Valószínűleg ők adtak Pálnak munkát, és Pál így gondoskodni tudott önmagáról. Sőt Efezusban azt látjuk majd, hogy Pál nemcsak önmagáról gondoskodik ily módon, hanem azokról is, akik vele tartottak.

Pál egészen addig sátoresztőként dolgozott, amíg Timóteus és Szilász meg nem érkezett. Ők Filippiből jöttek, és adományt hoztak magukkal Pál részére, amelyet a filippibeli hívők gyűjtöttek. Pál ennek az adománynak köszönhetően már nem kényszerült arra, hogy kétkezi munkát végezzen, hanem minden idejét a szolgálatnak szentelhette. Pált tehát olyan fából faragták, hogy ha pénzre volt szüksége, akkor nem ódzkodott a kétkezi munkától sem. Hajlandó volt kemény kétkezi munkával pénzt keresni. Amikor pedig az Úr gondoskodott számára pénzről, mint a filippiektől származó adomány esetében, akkor minden idejét a szolgálatra fordította.

Biztosan emlékeztek arra, hogy Pál a Filippiekhez írt levelében megemlíti azt az adományt, amelyet az ottani hívők küldtek neki. A levélben megköszöni nekik ezt az adományt, és azt is hozzáteszi, hogy: *„Nem mintha az ajándékot kívánnám, hanem azt kívánom, hogy bőségesen kamatozzon az a ti javatokra” (Fil 4:17)*. Úgy érzem nagyon fontos, hogy amikor egy szolgálatot támogatunk, emlékezzünk arra, hogy mindaz a gyümölcs, amely abból a szolgálatból származik, a mi számlánkra íródik jóvá, az a mi javunkra kamatozik majd.

Pál a Korinthusiakhoz írt levelében ír arról, hogy amikor közöttük volt, ő maga is dolgozott, hogy ne legyen a gyülekezet terhére (1 Kor 4:12).

vs. 4-5 Pál szombatoként azonban a zsinagógában vitázott, és igyekezett meggyőzni zsidókat és görögöket. Amikor pedig Szilász és Timóteus megérkezett Macedóniából, Pál

teljesen az ige hirdetésének szentelte magát, és bizonyosságot tett a zsidók előtt, hogy Jézus a Krisztus.

Nagyon érdekes, hogy úgy tűnik, hogy Pál, mielőtt Szilász és Timóteus megérkezett Korinthusba, Isten ígéreteiről beszélt a zsidóknak és a görögöknek. Azokról az ígéretekről, amelyek a Messiás eljövetelére vonatkoztak. Majd miután Szilász és Timóteus megérkezett, Pál bizonyosságot tett a zsidók előtt, hogy Jézus a Krisztus.

vs. 6. Amikor azonban ellene szegültek és szidalmazták, lerázta ruhájáról a port, és ezt mondta nekik: „Véretek a ti fejetekre szálljon: Én tiszta vagyok! Mostantól fogva a pogányokhoz megyek.”

Emlékeztek arra, amikor a zsidók Pilátus előtt egyre erőteljesebben követelték, hogy Krisztust feszítsék meg? Pilátus akkor vizet hozatott, megmosta a kezét a sokaság szeme láttára, és így szólt: „Ártatlan vagyok ennek az igaz embernek a véréből, ám ti lássátok!” Erre az egész nép így kiáltott: „Szálljon ránk és gyermekeinkre az ő vére!” (Mt 27:24-25). Pál úgy érezte, hogy az ő felelőssége az, hogy Jézus Krisztust, mint Messiást, megossza a zsidókkal.

És csakúgy mint Pálnak, nekünk is van egy Istentől kapott felelősségünk arra, hogy megosszuk az evangéliumot másokkal. A megtérésükért azonban már nem vagyunk felelősek, hiszen mi nem tudjuk elérni azt, hogy valaki megtérjen. Pál is felelősnek érezte magát a zsidókért. Úgy érezte, hogy az ő feladata, hogy megossza velük az evangéliumot. Sőt úgy gondolta, hogy ha ezt nem teszi meg, akkor az ő lelkén szárad az, hogy esetleg nem térnek meg. És miután ennek a feladatnak eleget tett, azt tudta mondani, hogy: „Én tiszta vagyok, véretek a ti fejetekre szálljon!” Isten egy rendkívül fontos feladatot bízott Ezékiel prófétára, és azt mondta neki: „Ha azt mondom a bűnösnek, hogy meg kell halnia, és te őt nem figyelmezteted, és nem szólsz neki, figyelmeztetve a bűnöst, hogy ne járjon bűnös úton, és így életben maradjon: akkor az a bűnös meghal ugyan bűne miatt, de a véréből tőled kérem számon” (Ezék 3:18). Pál is ezt a feladatot érezhette magáénak a zsidók felé való szolgálatában. Ezért

bizonyosságot tett a zsidók előtt, hogy Jézus a Krisztus. Miután azonban azok ellene szegültek és szidalmazták, nyugodt lelkiismerettel tudta mondani, hogy: „Véreték a ti fejetekre szálljon, én tiszta vagyok!” Pál tudta, hogy ő ezzel eleget tett a feladatának, és ez így is volt.

Engem is arra hív Isten, hogy bizonyosságot tegyek az emberek előtt arról, hogy Jézus a Krisztus, és hirdessem az Ő igazságát. Ha ezt valaki befogadja, és megtér, az csodálatos, de a megtérése a Szentlélek munkája. Ő az, aki hitet ültetett a szívébe. Ha azonban valaki elutasítja ezt az üzenetet, akkor én ezen nem tudok változtatni, de a magam részéről tiszta vagyok: teljesítettem a rám bízott feladatot. Bizonyosságot tettem, és Isten csak ennyit kért tőlem. Én minden hónapban fix fizetést kapok attól függetlenül, hogy hány új ember tér meg a gyülekezetünkben. Ezért nem kell görcsölnöm, nem kell kétségbeesetten ráerőszakolnom az evangéliumot az emberekre, és elérnem, hogy bármilyen úton-módon Jézus mellett döntsenek. Erre ugyanis senkit sem lehet kényszeríteni. Én tanúbizonyosságot teszek nekik Jézus Krisztusról, elmondom nekik Isten igazságát, de az, hogy ők ezzel mit kezdenek, már az ő felelősségük.

Pál tehát azt mondja a 6. versben, hogy: „Tiszta vagyok, mostantól fogva a pogányokhoz megyek.”

vs. 7-8 Ekkor eltávozott onnan, és egy Titiusz Jusztusz nevű istenfélő ember házába költözött, akinek a háza szomszédos volt a zsinagógával. Kriszpusz, a zsinagógai előljáró pedig hitt az Úrban egész háza népével együtt; és a korinthusiak közül, akik hallgatták őt, szintén sokan hittek és megkeresztelkedtek.

Biztosan emlékeztek, hogy Pál a Korinthusiakhoz írt levelében beszél bizonyos viszálykodásokról, amelyek a korinthusi hívők körében támadtak. Egyes hívők ugyanis azt kezdték mondogatni, hogy: „Én Pálé vagyok, én Apollósé, én Kéfásé, én pedig Krisztusé” (1 Kor 1:12) Erre Pál azt írja nekik, hogy ez a fajta pártoskodás, viszálykodás gyerekes és testies (1 Kor 3:1). Majd azt mondja Pál, hogy: „Hálát adok Istennek, hogy senkit sem kereszteltem meg közületek, csak Kriszpuszt és Gájuszt, nehogy azt mondhassa valaki, hogy az én nevemre

keresztelkedtetek meg” (1 Kor 1:14-15). Majd még hozzáteszi Pál, hogy: „Igaz, néhány embert még megkereszteltem, *rajtuk kívül azonban nem tudom már, hogy mást is megkereszteltem volna. Mert nem azért küldött engem Krisztus, hogy kereszteljek, hanem hogy az evangéliumot hirdessem (1 Kor 1:16-17).* A lényeg az, hogy Kriszpusz, a zsinagógiai előjáró, akivel itt az Apostolok cselekedeteiben is találkozunk, egyike volt azoknak, akiket Pál ott Korinthusban megkeresztelt. A másik, akit Pál Korinthusban megkeresztelt, Gájusz volt, Pál vendéglátója. Pál ugyanis a Rómaiakhoz írt levelében azt mondja: „Köszönt titeket Gájusz, aki vendéglátóm nekem” (Rm 16:23).

Láthatjuk tehát, hogy Pál a Rómaiakhoz írt levelét Korinthusban írja, ebben a bűnös városban, ahol az emberek teljesen átadták magukat a testi vágyaiknak. Ezért amikor Pál a Rómaiakhoz írt levelének 1. fejezetében olyan emberekről ír, akik Isten igazságát hazugsággal cserélték fel, akik gyalázatos szenvedélyeknek éltek, és fajtalanok voltak, akik gonoszak voltak, tele hamissággal, kapzsisággal és viszálykodással, akkor Pál lényegében a korinthusiakról ír. Azt írja le, amit abban a városban maga körül látott.

Pál tehát Korinthusban Kriszpuszt és Gájuszt keresztelte meg, és azt írja, hogy: „*Rajtuk kívül nem tudom, hogy mást is megkereszteltem volna, mert nem azért küldött engem Krisztus, hogy kereszteljek, hanem hogy az evangéliumot hirdessem” (1 Kor 1:16-17).* Ez az igevers bizony nagy fejtörést okoz a Krisztus gyülekezete nevű felekezet tagjai számára, akik nem értik, hogy mi miért nem merítjük be azonnal azokat, akik hitüket Krisztusba vetik. Ők ugyanis azt vallják, hogy csak a bemeztéstől számítva van igazi üdvösségünk. De Korinthusban sokan megtértek, amíg Pál ott volt a városban, Pál mégsem vállalt túl nagy részt a hívők megkeresztelésében. A Korinthusiak közül, akik hallgatták őt, sokan hittek és megkeresztelkedtek, de a legtöbbjüket nem Pál keresztelte meg.

vs. 9. Az Úr egy éjjel látomásban ezt mondta Pálnak: „Ne félj!”

Ha az Úr azt mondja valakinek, hogy: „Ne félj!”, az azt jelenti, hogy az a valaki bizony fél.

És Pálnak minden oka meg volt arra, hogy féljen, hiszen eddig minden városban az evangélium hirdetése forrongásokba torkollott. Volt, hogy börtönbe vetették, volt, hogy megverték, volt, hogy halálra kövezték, és úgy tűnt, hogy most Korinthusban is elkezdtek zúgolódni a zsidók, és Pál nem tudta, hogy mi vár rá. De Isten szól hozzá, és azt mondja: „Ne félj!”

vs. 9. „Ne félj, hanem szólj, és ne hallgass: mert én veled vagyok.

Valóban ez az, ami elveszi minden félelmünket: Isten jelenléte, és egyáltalán az a felismerés, hogy Isten velünk van. Mindig, amikor félelem tör rám, csak emlékeztetnem kell magam arra, hogy Isten velem van. És akkor egy csapásra eltűnik a szívemből a félelem. De amikor elfelejtem, hogy az Úr velem van, akkor kezdek el félni.

vs. 9. Én veled vagyok, és senki sem fog rád támadni és ártani neked.

Érdekes, hogy Lisztrában és számos más városban nem ez történt Pállal. Miért engedte meg Isten akkor, hogy rátámadjanak, megverjék és megkövezzék őt? Nem tudom, de itt Korinthusban azt mondja Isten Pálnak, hogy:

vs. 9. „Ne félj, mert én veled vagyok, és senki sem fog rád támadni és ártani neked, mert nekem sok népem van ebben a városban.”

Bizony elég elképesztő, hogy az akkori világ egyik legbűnösebb városában sok népe volt Istennek. Pál a Rómaiakhoz írt levelében, amelyet ugye Korinthusban írt, a következőket mondja: „Ahol megnövekedett a bűn, ott még bőségesebben kiáradt a kegyelem” (Rm 5:20). Pál látta, hogy Isten valóban kiöntötte a kegyelmét erre a rettenetesen bűnös városra. Ezért lehetett sok népe Istennek ebben a városban. Ne feledjük, hogy Isten azokat az embereket is üdvözíteni tudja, akiről mi már régen lemondtunk, akiket már régen elkönyveltünk, mint reménytelen eseteket. Emlékszem, volt már, hogy Isten olyan embereket üdvözített körülöttem, akiről én már régen lemondtam. Én már feladtam, de Isten munkálkodott, és üdvözítette őket.

Isten tehát bátorítja Pált, hogy ne féljen, hanem szóljon és ne hallgasson. Azt mondja Pálnak, hogy „Én veled vagyok, és senki sem fog rád támadni és ártani neked, mert nekem sok

népem van ebben a városban.”

vs. 11. Erre ottmaradt egy évig és hat hónapig, és tanította közöttük Isten igéjét.

Pál tehát összesen mintegy két évig tartózkodhatott Korinthusban, egy évig és hat hónapig tanította közöttük Isten igéjét. Minden hívőnek az az elsődleges szükséglete, hogy tanítsák neki Isten igéjét, és Pál is ezt tette. Nagyon fontos szerintem, hogy az Ige nem azt írja, hogy Pál egy évig és hat hónapig prédikált közöttük, hanem azt, hogy tanította őket. És ez rendkívül fontos.

vs. 12. Amikor pedig Gallió volt Akhája helytartója, a zsidók egy akarattal Pálra támadtak, a törvényszék elé vitték,

Azt a helyet, ahol a törvényszék volt, még napjainkban is meg lehet tekinteni Korinthusban, a város főterén. Galliót számos kemény, de alaptalan kritika érte már amiatt, ahogyan itt a dolgokra reagál. Gallió azonban a jól ismert Seneca testvére volt, és Seneca úgy ír róla, mint a világ legkedvesebb, legszeretőbb emberéről.

Pált tehát a törvényszék elé vitték, ahol ott volt Gallió is.

vs. 13. És így szóltak: „Ez az ember arra csábítja az embereket, hogy törvényellenes módra tiszteljék az Istent.”

Ezt a vádat hozták fel Pállal szemben, ebből látszik, hogy a zsidók így látták Pál szolgálatát. Ha Pál szót kapott volna, akkor valószínűleg megcáfolta volna ezt.

*vs. 14-17 Amikor azonban Pál szólásra akarta nyitni a száját, Gallió ezt mondta a zsidóknak: „Ha valami törvénytelenről vagy súlyos bűntettről volna szó, ti zsidók, a törvény értelmében meghallgatnálak benneteket. Ha viszont rátok tartozó ügyekről, nevekről és a ti törvényetekről van közöttetek vita, azt intézzétek el magatok, mert én ilyenekben nem kívánok bíró lenni.” Azután kiutasította őket a törvényszék elől. Ekkor valamennyien megragadták Szószthenészt, a Károli fordítás még pontosítja ezt, és azt mondja, hogy: *a görögök pedig mindnyájan megragadták Szószthenészt, a zsinagógiai előljárót,* aki valószínűleg Pál első számú*

vádlója volt, *és ütlegelték a törvényszék előtt; de Gallió mit sem törődött ezzel.*

Vagyis Gallió nem avatkozott bele, és ezért sok bibliai kommentárban elmarasztalják őt. Más feljegyzések szerint azonban egy szeretetteljes, igazságos, becsületes ember volt.

vs. 18. Pál pedig még jó néhány napig ott maradt, azután elbúcsúzott a testvérektől és Szíriába hajózott.

Pál tehát Szíriába tartott. Ott feküdt Antiókhia, és Pál oda akart menni, hogy meglátogassa a gyülekezetet.

vs. 18. Szíriába hajózott Priscillával és Akvilával együtt, előbb azonban megnyíratta a fejét Kenkreában, mert fogadalma volt.

Itt tulajdonképpen arról van szó, hogy Pál egy názírfogadalmat tesz. Ezt a fogadalmat akkor tették a zsidók, amikor egy meghatározott időre kifejezetten oda kívánták szánni magukat Istennek. Általában harminc napot jelentett ez. Az a férfi, aki ilyen fogadalmat tett, leborotváltatta a fejét, és harminc napon át nem evett húst, és nem ivott bort. Majd a harminc nap elteltével az ember újra megnyíratta a fejét, és a levágott haját bemutatta az Úrnak áldozatként (4 Móz 6:1-21). Pál tehát fogadalmat tett, megnyíratta a fejét, valószínűleg azért, mert szeretett volna Jeruzsálembe érní a zsidók egyik nagy ünnepére, és a templomban imádni Istent, és ez a fogadalom része volt az erre való felkészülésnek.

vs. 19. Efezusba érve elvált tőlük, maga pedig bement a zsinagógába, és vitázott a zsidókkal.

Pál egyszerűen nem tudja megállni, hogy ne ezt tegye.

vs. 20. Amikor arra kérték, hogy hosszabb ideig maradjon náluk, nem volt rá hajlandó, hanem búcsút vett tőlük, és ezt mondta: A késői kéziratok hozzáteszik, hogy: „A közelgő ünnepet mindenképpen Jeruzsálemben kell töltenem, de *ismét visszatérek hozzátok, ha az Isten úgy akarja.*”

Emlékezzetek, hogy mit ír Jakab a levelében? Azt mondja, hogy: „*Tehát akik azt mondjátok:*

Ma vagy holnap elmegyünk abba a városba, és ott töltünk egy esztendőt kereskedünk és nyereséget szerzünk; azt sem tudjátok mit hoz a holnap! Inkább ezt kellene mondanotok: Ha az Úr akarja és élünk, és ezt vagy azt fogjuk cselekedni” (Jak 4:13,15). Pál is ezt mondja itt, hogy „Ha az Isten úgy akarja, ismét visszatérek hozzátok. De valójában nem tudom, ez az egész Isten kezében van.” És hozzáteszi, hogy: „*A közelgő ünnepet mindenképpen Jeruzsálemben kell töltenem.*”

vs. 21-22 Aztán elhajózott Efezusból. Miután Cézáreába érkezett,

Abban az időben Cézárea volt az a kikötőváros, amely legközelebb feküdt Jeruzsálemhez.

vs. 22. Miután Cézáreába érkezett, felment, köszöntötte a gyülekezetet, azután lement Antióchiába.

Pál tehát felment Jeruzsálembe és köszöntötte a gyülekezetet, és Lukács ennél többet nem is ír erről az egészeztől. Valószínűleg Pált nem részesítették túl meleg fogadtatásban. Valószínűleg a jeruzsálemi gyülekezet előjárói és Pál között nem volt túlságosan jó a kapcsolat. Lukács tehát csak annyit mond, hogy Pál felment, köszöntötte a gyülekezetet Jeruzsálemben, azután lement Antióchiába, ahonnan évekkel korábban elindult a missziós útjára.

vs. 23. Ott időzött egy darabig, - Lukács itt sem írja le pontosan, hogy mennyi ideig tartózkodott Pál Antióchiában -, majd útra kelt, sorra végigjárta Galácia vidékét Frígiát, erősítve valamennyi tanítványt.

A 18-as verstől a 23-as versig terjedő igerészben Pál mintegy 2300 kilométernyi utat tesz meg. Egy részét gyalog, egy részét hajóval, egy részét valószínűleg lóháton. Lukács minderről öt rövid igeversben ír, erről az időszakról tehát nem sokat tudunk.

vs. 24. Eközben Efezusba érkezett egy Apollós nevű alexandriai származású zsidó férfi, aki ékesen szóló és az Írásokban jártas ember volt.

Pál ekkor már elhagyta Efezust. Emlékszünk, hogy Pál bement a zsinagógába, ott

vitázott a zsidókkal, és kérték, hogy maradjon hosszabb ideig náluk, de ő mindenképpen Jeruzsálembé szeretett volna menni. Majd Jeruzsálemből elment Antióchiába, és onnan útra kelt, és sorra végigjárta Galácia vidékét és Frígiát. És eközben Efezusba érkezett egy Apollós nevű zsidó férfi, egy rendkívül okos ember, aki ékesen szóló és az Írásokban jártas ember volt. Ha az eredetiben használt szó jelentését megnézzük, akkor ez azt jelentette, hogy nemcsak ismerte az Írásokat, hanem el is tudta azt magyarázni másoknak.

vs. 25. Ő már tanítást kapott az Úr útjáról, és buzgó lélekkel hirdette, és helyesen tanította a Jézusról szóló igéket, de csak János keresztségét ismerte.

Apollós úgy tűnik, hogy keresztlő János tanítványa volt, és csak János keresztségét ismerte. Nézzük csak meg, hogy mit hirdetett keresztlő János. Ő ugye azt mondta, hogy nem ő a Messiás, hanem a Messiás majd őutána jön. Azt is mondta, hogy: *„Én vízzel keresztellek titeket, hogy megtérjete, de aki utánam jön, erősebb nálam: arra sem vagyok méltó, hogy a saruját vigyem. Ő majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel titeket”* (Mt 3:11). Apollós tehát jól ismerte az Írásokat, és az volt a nagy erőssége, hogy az Írások alapján tanította azt, amit Keresztlő János is hirdetett, hogy közel van már a Messiás eljövételének napja.

vs. 26. Igen bátran kezdett beszélni a zsinagógában is, amikor meghallgatta őt Akvila és Priszcilla, maguk mellé vették, és még alaposabban megmagyarázták neki az Isten útját.

Csodálom Apollóst, hiszen buzgó lélekkel hirdette Istent, helyesen tanította a Jézusról szóló igéket, ékesen szóló volt és az Írásokban jártas ember. Mégis voltak ketten azok közül, akik őt hallgatták a zsinagógában, akik jobban értették azt, amiről Apollós beszélt, mint ő maga. Akvila és Priszcilla ugyanis Pál segítségével felismerték, hogy Jézus a Megváltó. Nagyon csodálom Apollóst azért is, mert hallgatott Akvilára és Priszcillára, két emberre a tömegből, akik még nála is jobban ismerték Isten útjait. De Akvilát és Priszcillát is csodálom, amiért maguk mellé vették ezt az ékesen szóló embert, és még alaposabban elmagyarázták neki az Isten útját.

Vegyük észre, hogy itt az Ige azt írja, hogy: „Akvila és Priscilla maguk mellé vették, és még alaposabban magyarázták”. Vagyis mind a ketten magyarázták neki még alaposabban az Isten útját. Mindkettőjüket használta Isten ebben eszközként. Egyesek szerint a nőknek soha, semmilyen körülmények között nem szabadna tanítaniuk, vagy esetleg az Igéből bármit is magyarázniuk. Itt azonban mégis azt látjuk, hogy Akvila és Priscilla együtt magyarázták meg alaposabban Apollósnak az Isten útját.

vs. 27. Amikor pedig át akart menni Akhájiába, a testvérek biztatták, és írtak a tanítványoknak, hogy fogadják be őt.

Akvila és Priscilla Korinthusból jöttek, ezért amikor Apollós elmondja nekik, hogy szeretne elmenni Korinthusba, levelet írtak a tanítványoknak, hogy fogadják be őt.

vs. 27. Amikor megérkezett nagy segítségükre volt azoknak, akik a kegyelem által hívőkké lettek. Mert erélyesen cáfolta a zsidókat, és a nyilvánosság előtt bizonyította az Írások alapján, hogy Jézus a Krisztus.

Apollós szolgálata tehát nagyon hatásos volt. Jól ismerte az Írásokat, és amikor Korinthusba érkezett, a nyilvánosság előtt bizonyította az Írások alapján, hogy Jézus a Krisztus. És valószínűleg ezért kezdődött el a viszálykodás a Korinthusi gyülekezetben, bár sem Pálnak, sem Apollósnak nem az volt a célja, hogy munkásságuk pártoskodást eredményezzen a gyülekezetben. Egyesek elkezdtek mondogatni, hogy: „Én Pálé vagyok, én Apollósé, én meg Kéfásé.” Pál ezt írja a korinthusiaknak: „Én ültettem, Apollós öntözte, de a növekedést az Isten adta. Úgyhogy az sem számít, aki ültet, az sem, aki öntöz, hanem csak Isten, aki a növekedést adja” (1 Kor 3:6-7). Vagyis Pál ezzel azt mondja, hogy: „Ne rám nézzetek ti, akik azt mondjátok, hogy én Pálé vagyok. És ti, akik azt mondjátok, hogy én Apollósé vagyok, ne Apollósra nézzetek. Ne az eszközre nézzetek, akit Isten használ, hanem magára az Úrra, mert Ő az, aki munkálkodik a szívetekben.” Pál tehát azt mondja, hogy: „Én ültettem, Apollós öntözte, de nem mi számítunk, mert a növekedést azt Isten adta.” Pálnak a szolgálata Korinthusban tehát abból

állt, hogy magokat ültetett el az emberek szívében, majd jött Apollós, és öntözte azokat. Érdekes, hogy Apollós pedig Efezusban ültetett magokat, majd jön Pál, amint látni fogjuk a 19. fejezetben, és ő meg majd itt öntözi azokat, amelyeket Apollós ültetett. Isten olyan nagyszerűen munkálkodik! Van amikor az a feladatunk, hogy ültessünk, máskor pedig arra hív el bennünket, hogy öntözzük meg azt, amit mások előttünk már elültettek. De nagyon fontos, hogy mindeközben Istenre figyeljek, akár ültetek, akár öntözök. Ennél többet nem tudok tenni. Ha növekedés jön, azt Isten adja, az Ő dicsőségére.

vs. 19:1-2 Amíg Apollós Korinthusban volt, Pál végigjárva felső vidékeket, elérkezett Efezusba. Mikor ott néhány tanítványra talált, - akiket egészen biztosan Apollós ültetett -, így szól hozzájuk: Kaptatok-e Szentlelket, amikor hívőkké lettetek?"

Az új fordítású Biblia tehát azt írja, hogy: „Kaptatok-e Szentlelket, *amikor* hívőkké lettetek?” A Károli Bibliában azonban az áll, hogy: „*Minekutána* hívőkké lettetek”. Egyesek azonban ez utóbbi fordítást elutasítják. Mert ha elfogadjuk azt a fordítást, hogy „kaptatok-e Szentlelket, miután hívőkké lettetek”, vagy azt is mondhatnánk, hogy: „azóta, hogy hívőkké lettetek”, akkor el kell fogadnunk azt is, hogy a Szentlélek munkájának van helye az életünkben a megtérésünk után is. Találkozhatunk azonban olyan baptista tanítással is, amely vallja, hogy megtérésünkkor mindent megkapunk a Szentlélekből, és tagadja, hogy a Szentlélek munkája a megtérés után is megtapasztalható. Ezért ők elutasítják azt a fordítást, mely szerint Pál a következőket mondja: „Kaptatok-e Szentlelket, miután, vagy amióta hívőkké lettetek”, hiszen ez ellenkezik a hitvallásukkal.

Pál kérdése azonban már önmagában sem egyezik az ő tanításukkal, hiszen függetlenül attól, hogy a kérdésben az szerepel, hogy mikor vagy amióta, a lényeg az, hogy Pál felteszi ezt a kérdést, és ezzel tulajdonképpen azt mondja, hogy hívővé lehet valaki akkor is, ha még nem kapott Szentlelket. Hiszen ha ez nem így volna, Pál nem tenné fel ezt a kérdést. Tehát maga a kérdés azt kommunikálja, hogy lehet valaki hívő anélkül, hogy megkapta volna a Szentlelket a

maga teljességében. Ez a két esemény nem mindig egy időben történt, habár erre is van példa az Igében. Amikor pünkösdkor megkérdezték Pétertől, hogy: *„Mit tegyünk, atyámfiai, férfiak?”* Péter így válaszolt: *„Térjete meg, és keresztelkedjete meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát. Mert tiétek ez az ígéret és gyermekeiteké, sőt mindazoké is, akik távol vannak, akiket csak elhív magának az Úr, a mi Istenünk”* (Apcsel 2:37-39). Péter azt mondja nekik, hogy: *„megkapjátok a Szentlélek ajándékát”*. Ez jelentheti azt is, hogy ott akkor azonnal, amikor megbánják bűneiket, és megkeresztelkednek, vagy azt is, hogy valamikor azt követően.

Az Apostolok cselekedeteiben általában azt látjuk, hogy miután valaki bűnbánatot tartott, és megkeresztelkedett, azonnal betöltötte őt a Szentlélek. Ha pedig Kornéliusz esetére gondolunk, ott azt látjuk, hogy Péter elkezdi nekik hirdetni Jézus Krisztust, majd azt írja az Ige, hogy: *„Míg ezeket a szavakat mondta Péter, leszállt a Szentlélek mindazokra, akik hallgatták az ígét”* (Apcsel 10:44). És csak azután keresztelkedtek meg. Amikor Fülöp Samáriában hirdette Jézust, sokan hittek és megkeresztelkedtek, mert *látták és hallották azokat a jeleket, amelyeket tett* (Apcsel 8:6). Volt a hívők között egy *Simon nevű férfi, aki azelőtt varázslással foglalkozott és ámulatba ejtette az embereket* (Apcsel 8:9). Ő is megtért azonban, és megkeresztelkedett (Apcsel 8:13). *„Amikor meghallották a Jeruzsálemben lévő apostolok, hogy Samária befogadta az Isten igéjét, elküldték hozzájuk Pétert és Jánost. Ők lementek, és imádkoztak értük, hogy részesüljenek a Szentlélek ajándékában”* (Apcsel 8:14-15), vagyis azért, hogy betöltse őket a Szentlélek, hogy a Szentlélek rájuk szálljon, hogy erőt kapjanak a Szentlélektől. Az eredetiben itt az „epi” görög előjáró szót találjuk, és ebből tudjuk, hogy itt arról van szó, hogy betölti őket a Szentlélek, hogy erőt kapnak a Szentlélektől, hogy hirdethessék Krisztust.

Jézus a következőket mondta tanítványainak a János evangéliumának 14. fejezetében: *„Én pedig kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké: az igazság Lelkét, akit a világ nem kaphat meg, mert nem látja őt, nem is ismeri; ti azonban*

ismeritek őt, mert nálatok lakik, sőt bennetek lesz” (Jn 14:16-17). Az eredetiben itt két különböző görög előjáró szót találunk, amely két különböző kapcsolatot jelöl a hívő és a Szentlélek között. Az első, hogy „nálatok lakik”, pontosabban: mellettetek van, a másik pedig, hogy „bennetek lesz”. Mielőtt befogadtad Jézus Krisztust, a Szentlélek már melletted volt. Ő mutatta meg neked, hogy bűnös vagy, és Ő mutatta meg neked, hogy Jézus Krisztus a válasz. Ő az, aki egyre közelebb vont téged Istenhez. Hiszen Jézus azt mondja, hogy: *„Senki sem jöhet énhozzám, ha nem vonzza őt az Atya” (Jn 6:44).* És az Atya a Szentlelket használja, Ő általa von bennünket Jézus Krisztushoz közelebb. Akkor azonban, amikor befogadtad Jézus Krisztust, a Szentlélek beléd költözött. Minden hívőben benne él a Szentlélek. Pál is azt írja a Korinthusiaknak, hogy: *„Vagy nem tudjátok, hogy testetek, amit Istentől kaptatok, a bennetek lévő Szentlélek temploma, és ezért nem a magatokéi vagytok? Mert áron vétettetek meg: dicsőítsétek tehát Istent testetekben” (1 Kor 6:19-20).* Minden hívő teste tehát a Szentlélek temploma.

Jézus azonban azt is mondta, hogy eljön majd az a nap, amikor az, *„aki hisz őbenne, ahogy az Írás mondta, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek”* majd (Jn 7:38-39), és még teljesebben megtapasztalják a Szentlélek munkáját az életükben. Istennek ugyanis kettős célja van ránk nézve. Egyrészt szeretne a mi életünkben, a mi szívünkben munkálkodni, másrészt pedig szeretne rajtunk keresztül is munkálkodni mások életében.

Norman Crabb, egy amerikai keresztény író, egyik könyvében arról beszél, hogy az emberben hatalmas lehetőség rejlik Isten eszközeként. Isten ugyanis olyan eszköznek, olyan edénynek teremtett bennünket, amelybe bele tudja Magát önteni. Mi tehát agyagedények vagyunk, amelybe az örökkévaló Isten, a mindenség teremtője szeretné magát beleönteni. Ez valóban így is van, de ahogy elkezdtem ezt a témát tanulmányozni az Igében, és egyre inkább elgondolkodtam mindezen, rádöbbsentem, hogy nem ez a teljes igazság, sőt, hogy Norman Crabbnak, a könyv szerzőjének nincs igaza. A legnagyobb lehetőség ugyanis az emberben nem az, hogy agyagedények vagyunk, amelybe Isten beleönti magát, hanem az, hogy csatornák

vagyunk, amelyen keresztül mindaz, amit Isten belénk öntött, eljut másokhoz. Azonban napjainkban is sok hívőről mondhatjuk el, hogy agyagedények, amelyek befogadják mindazt, amit Isten kiönt, de nem csatornák, nem engedik, hogy mindez továbbáradjon belőlük a világba. Persze azzal semmi baj nincs, hogy Isten Lelke bennünk munkálkodik, átformál bennünket. De ne elégedjünk meg csak ennyivel, hanem engedjük, hogy a Szentlélek áradjon belőlünk! Legyünk csatornák is, ne csupán üres agyagedények!

Tehát itt a Szentlélekkel való betöltekezésről van szó. Amikor Jézus azt mondja, hogy: *„erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek” (Apcsel 1:8)*, ismételten az „epi” görög előjáró szót használja az eredeti szöveg, vagyis azt írja, hogy: „amikor kitöltetik rátok a Szentlélek”. Ez az, amikor az embert annyira betölti a Szentlélek, hogy azt már nem képes magában tartani, és ezért a Szentlélek élő vízfolyamként kiárad belőle. Ha viszont ezt nem mondhatod el magadról, vagyis nem azt látod az életedben, hogy kiárad belőled a Szentlélek, és élő víznek folyamai áradnak belőled, akkor tudnod kell, hogy Isten tartogat még számodra valamit. Akkor még nem tapasztaltad meg mindazt, amiben Isten szeretné, hogy részed legyen: mélyebb kapcsolatot Vele, és azt, hogy erőt kapsz a Szentlélektől. Isten szeretné neked is megadni a Szentlélek ajándékát. Az az, amikor erőt kapsz a Szentlélektől, amikor betölt a Szentlélek, és élő víznek folyamai áradnak ki belőled, amellyel a világ felé szolgálsz, és amely megérinti ezt az éhező és szomjazó világot.

Ha végigmegyünk az Apostolok cselekedetein, és megnézzük mindazokat az eseteket, ahol az „epi” görög előjáró szócska található, amely ugye azt jelöli, hogy kiöntetik valakire a Szentlélek, hogy valaki erőt kap a Szentlélektől, valóban azt látjuk, hogy ez történik: az embereket betölti a Szentlélek, és ennek eredményeképpen bátran tesznek tanúbizonyságot. Jézus is azt mondta, hogy: *„Erőt kaptok, amikor eljön hozzátok a Szentlélek, vagyis kiöntetik rátok a Szentlélek, és tanúim lesztek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt egészen a föld végső határáig (Apcsel 1:8)*. Vannak, akik ezt Szentlélek keresztségnek hívják,

mások pedig elutasítják ezt a kifejezést. De ha ez a kifejezés azt jelenti, hogy teljesen betölt engem a Szentlélek, teljesen körülvesz, és kiárad belőlem, akkor mindenképpen támogatom ezt. Én is erre vágyom, hogy teljesen betöltsön a Szentlélek, és élő víznek folyamai áradjanak ki belőlem. Arra vágyom, hogy erőt kapjak a Szentlélektől, és Isten szeretete áradjon belőlem.

vs. 2. Így szólt hozzájuk Pál: „Kaptatok-e Szentlelket, amikor hívőkké lettetek?” Ők így feleltek: „Hiszen még azt sem hallottuk, hogy van Szentlélek.”

Pontosabban azt nem hallottuk, hogy kaphatunk Szentlelket. Magáról a Szentlélekről hallaniuk kellett, hiszen Apollós hirdette nekik az ígét, azt, amit Keresztelő János hirdetett, hogy az eljövendő Messiás majd Szentlélekkel és tűzzel keresztel. Arról azonban még nem hallottak, hogy ennek már elérkezett az ideje.

vs. 3. Ezután megkérdezte tőlük Pál: „Akkor hogyan keresztelkedtetek meg?”

„Nekünk Jézus azt mondta, keresztelkedjünk meg az Atya, a Fiú, és a Szentlélek nevében. De ha ti még nem hallottatok a Szentlélekről, akkor hogyan keresztelkedtetek meg?”

vs. 3-4 „A János keresztségével” - válaszolták ezek. Pál ekkor így szólt: János, amikor keresztelt, megtérést követelt, de azt mondta a népnek, hogy abban higgyenek, aki utána jön, azaz Jézusban.”

Igen, János is keresztelt, de azt mondta az embereknek, hogy abban higgyenek, aki utána jön majd, vagyis Jézus Krisztusban.

vs. 5-6 Amikor ezt meghallották, megkeresztelkedtek az Úr Jézus nevére. És amikor Pál rájuk tette a kezét, leszállt rájuk a Szentlélek.

Itt az eredetiben megint az „epi” görög elöljáró szó szerepel, tehát betöltötte őket a Szentlélek,

vs. 6. úgyhogy különböző nyelveken szóltak, és prófétáltak.

Pál az 1 Korinthus 12-ben azt mondja, hogy a Léleknek különböző megnyilvánulásai vannak, ezek közé tartozik például a prófétálás, vagy a nyelveken szólás is. Azok, akik akkor

Efezusban megkeresztelkedtek, a Léleknek ezt a két megnyilvánulását tapasztalták meg, és ez bizonyítéka volt annak, hogy a Szentlélek munkálkodott közöttük. De úgy gondolom, hogy a Szentlélek munkájának legnagyobb bizonyítéka valaki életében nem a prófétálás, nem a nyelveken szólás, nem is a bölcsesség igéje, vagy az ismeret igéje, sőt nem is a csodák és a jelek, hanem a szeretet. „A Lélek gyümölcse ugyanis a szeretet” (Gal 5:22). *„Ha emberek vagy angyalok nyelvén szólok is, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom” (1 Kor 13:1).* Ha nincs bennem szeretet, akkor mit sem ér az egész. Az emberek gyakran kérdezetnek engem egy amerikai öszülő halántékú, a tévében sokat szereplő evangélistával kapcsolatban, hogy mit gondolok róla. És általában azt válaszolom, hogy sokszor láttam már őt, de nem látom az életében megnyilvánulni a keresztény szeretetet. Ehelyett a szavaiból sokszor inkább a harag és a bosszúvágy árad. Erre persze sokan rávágják, hogy mennyire intelligens és értelmes ez az ember. De *„ha prófétálni is tudok, ha minden titkot ismerek is, és minden bölcsességnek a birtokában vagyok... szeretet pedig nincs bennem: semmi vagyok (1 Kor 13:2).* Isten azt akarja, hogy mi szeretet teremjünk, mert a szeretet a Lélek gyümölcse. Sok ember életében nem a szeretet gyümölcse terem, hanem a harag és a keserűség gyümölcse. Azonban Jézus, amikor belép a kertjébe, a szeretet gyümölcsét keresi. Ezért hiába tapasztalom meg a Lélek különböző megnyilvánulásait, ha nincs bennem szeretet, akkor mindez mit sem ér.

Pál tehát rájuk tette a kezét, leszállt rájuk - „epi” - a Szentlélek, úgyhogy különböző nyelveken szóltak és prófétáltak.

vs. 7-9 Ezek a férfiak pedig összesen mintegy tizenketten voltak. Azután eljárt a zsinagógába, ahol három hónapon át bátran szólt, vitázott, és igyekezett meggyőzni őket az Isten országának dolgairól. Amikor pedig egyesek ellenálltak és nem hittek, sőt gyalázták az Úr útját az egész nép előtt,

Érdekes, hogy itt a keresztényekről úgy beszélnek, mint az Úr útjáról. Ebből láthatjuk,

hogy a kereszténység nem egy újabb filozófia volt, hanem valami, ami áthatotta a hívők egész életét. Ennek napjainkban is így kellene lennie. A kereszténység nem egy elmélet, hanem egy életforma.

vs. 9. Otthagyta őket, és tanítványokat is távol tartotta tőlük, és mindennap egy Tirannosz nevű ember iskolájában tanított.

Tirannosz filozófus volt, aki egy filozófiai iskolát alapított Efezusban, és Pál mindennap odajárt, és ott tanított. Ebben a térségben teljesen más volt az emberek napi időbeosztása az éghajlati viszonyok miatt. Általában délelőtt 11 óráig dolgoztak, utána a nap legmelegebb időszakában kb. 11 óra és 5 óra között pihentek, majd 5 órától kezdtek ismét dolgozni. Azt is szokták mondani, hogy a világnak azon a táján több alvó embert találni délután egy órakor, mint hajnali egy órakor. Tehát a nap legmelegebb időszakát lehetőség szerint valamilyen árnyékos helyen töltötték, általában alvással, de este, amikor lement a nap, feléledtek, és inkább éjszaka éltek, mint nappal.

Minden valószínűség szerint Tirannosz is délelőtt 11 óráig tanított a filozófiai iskolájában, utána szünetet tartott, és délután 5 órakor kezdett el újra tanítani. Vagyis 11 órától 5 óráig, amíg Tirannosz nem volt ott, Pál kihasználhatta az időt, és taníthatott Tirannosz filozófiai iskolájában. Pál Efezusban is sátrakat készített. Délelőtt 11 óráig dolgozott, majd a filozófiai iskolában tanított, és délután 5-től ismét nekiállt sátrakat csinálni. Pál tehát Efezusban is sátorkészítőként dolgozott, hogy saját magát ellássa, illetve azokat is, akik vele voltak - ezt majd a következő, 20. fejezetben fogjuk látni.

vs. 10. Ez két éven át tartott, úgymint mindazok, akik Ázsiában laktak, meghallották az Úr igéjét, mind a zsidók, mind a görögök.

Vagyis abban a térségben is elkezdett terjedni az evangélium. Amikor Jézus a hét gyülekezethez szól a Jelenések könyvében, akkor olyan gyülekezetekről van szó, amelyek ott, Efezus környékén jöttek létre. Amikor Isten munkálkodik egy gyülekezetben, azt látjuk, hogy

szinte természetesen nőnek ki belőle további gyülekezetek. A mi gyülekezetünk esetében is tanúi lehetünk Isten csodálatos munkájának. Olyan lenyűgöző látni azt, hogy ahogyan Isten munkálkodott a gyülekezetünkben, természetesen újabb gyülekezetek nőttek és nőnek ki belőle - sok száz csak Amerika szerte. Majd azok is megerősödtek, és belőlük is természetesen kezdtek kinőni újabb gyülekezetek. Tehát most már nemcsak úgynevezett leánygyülekezeteink vannak, hanem unoka gyülekezeteink is, és ahogy Isten továbbra is munkálkodik, hiszem, hogy hamarosan a gyülekezeteknek újabb generációi is megjelennek majd. Pál efezusi szolgálatának hatására az egész ázsiai térségben elkezdett terjedni az evangélium.

vs. 11-12 Isten pedig nem mindennapi csodákat tett Pál keze által; úgyhogy még a testén levő kendőket vagy kötényeket is elvitték a betegekhez és a betegségek eltávoztak tőlük, a gonosz lelkek pedig kimentek belőlük.

Szerintem nem Pál kendői és kötényei rendelkeztek csodatévő erővel, hanem az emberek azáltal, hogy megfogták azokat, kinyilváníthatták hitüket, és ez volt a lényeg. Nagyon fontos, hogy aktivizáljuk a hitünket. Sokan passzív hitről is szoktak beszélni, de úgy gondolom, hogy ez a két szó egymás mellett, hogy passzív és hit, összeférhetetlen. A hit sohasem passzív, hanem mindig aktív, máskülönben nem is lehet hit. Az azonban tény, hogy nem mindig a hitünk szerint cselekszünk. Fontos, hogy legyen alkalmunk kinyilvánítani a hitünket, és erre adott alkalmat Pálnak a kendője vagy köténye. Amikor azt elvitték és ráhelyezték egy betegre, a beteg ki tudta nyilvánítani a hitét. Azt mondhatta, hogy: „Igen, tudom, hogy meggyógyulok, ha ezt rám teszik.”

Emlékszem régebben egy Glover nevű emberre, aki Los Angelesben lakott, és sokat szerepelt a rádióban. Egy nagyon lelki emberről van szó, akire felnéztem, és ő is küldött az embereknek kendőket. Hadd tegyem hozzá, hogy napjainkban is vannak olyanok, akik ezt teszik, de akikre egyáltalán nem nézek fel, mert az egész egy nagy csalás. Ugyanis ők mindezt csak azért teszik, hogy téged is feltehessenek a levelezési listájukra, hogy tőled is

megpróbáljanak támogatást szerezni. Ez az én szememben már az Isten káromlást súrolja, és rettentően visszataszítónak tartom. Ez a férfi azonban, akiről én beszélek, Glover, egy csodálatos Istenfélő ember volt, és az imádság embere. Egyetemista koromban ismerkedtem meg vele, és sokszor együtt imádkoztunk. Emlékszem, hogy mindig fogott néhány kendőt, rájuk tette a kezét, és imádkozott felettük, és kérte Istent, hogy használja ezeket a kendőket arra, hogy felrázza egy-egy illetőnek a hitét. Az emberek különböző városokból írtak neki, ő pedig postán elküldött nekik egy-egy ilyen kendőt, és bizony gyakran nagyon érdekes válaszlevelek érkeztek, amelyben azok, akiknek elküldte ezt a kendőt, arról írtak, hogy Isten meggyógyította az életüket. Különösen megmaradt bennem egy hölgynek a levele, aki szintén kért egy kendőt Glovertől, majd a válaszlevelében egy újabb kendőt kért. Magyarázként azt írta a hölgy, hogy kirakta az asztalra a kendőt, amelyet Glover küldött neki, és egy nap meglátogatta a fia az egész családjával. A fia nem hívő, és éppen moziba mentek, csak útközben beugrottak. A hölgy fia megkérdezte, hogy: „mi ez itt az asztalon?” Erre a hölgy azt válaszolta, hogy ez egy felkent kendő, amelyet egy evangélista küldött neki. A fiú pedig elhatározta, hogy magával viszi, ezért betette a kabátzsebébe. Ezután a hölgy fia elment családjával együtt moziba. Ahogy ott ültek a moziban, és éppen nézték a filmet, egyszer csak megszólalt ennek a hölgynek a fia, és odaszólt a feleségének, hogy: „Füstszagot érzek”. A felesége pedig azt válaszolta, hogy „Ez teljességgel lehetetlen, hiszen neked nincs szaglásod.” Valóban nem volt szaglása. De továbbra is hajtogatta, hogy füstszagot érez, a felesége pedig folyton mondogatta neki, hogy „ez teljesen örültség, hiszen nem érzel szagokat”. De a férfi hajthatatlan volt, sőt mi több, a film kellős közepén felállt, és hangosan bejelentette, hogy mindenki hagyja el minél gyorsabban a mozitermet. A felesége pedig eddigre teljesen meg volt győződve arról, hogy a férje megőrült. Miután kiürítették az épületet, valóban tűz ütött ki, úgyhogy azt írta ez az asszony ennek az evangélistának a levélben, hogy „azóta a fiam nem hajlandó visszaadni azt a kendőt, ezért kérem, küldjön nekem egy másikat.” Én is olvastam a levelet, amit ez a hölgy írt, és ha

nehezedre esik elhinni, hogy valóban megtörtént az, amit írt, az talán azért van, mert nem tudatosítod, hogy milyen hatalmas Istenünk van. Hiszen Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz (Zsid 13:8). És Jézus azt mondja, hogy „csak higgy, mert minden lehetséges annak, aki hisz” (Mk 9:23).

„Isten pedig nem mindennapi csodákat tett Pál keze által, úgyhogy még a testén lévő kendőket vagy kötényeket is elvitték a betegekhez.” Képzeljük csak el milyen lehetett minden egyes alkalommal, amikor Pál befejezte a munkát, levette a kötényét, hogy elmenjen, és például Tirannosz iskolájában tanítson. Mire visszaért, már nem volt ott a kötény, mert valaki elvitte azt.

Emlékeztek arra az esetre az Ószövetségben, amikor Elizeus prófétát eltemették? Nem sokkal később rabló csapatok törtek be az országba, és egy halottat belöktek Elizeus sírjába. Amikor ez az ember hozzáért Elizeus teteméhez, azt írja az Ige, hogy életre kelt, és talpra állt (2 Kir 13:21). Úgy tűnik, hogy Elizeus csontjaiban is különleges erő lakozott.

Olyan nagyon sok mindent nem értünk még Isten hatalmából, erejéből! De bárcsak tudatosítanánk, hogy Isten bármit megtehet! És bárcsak várnánk is azt, hogy bármit megtegyen az életünkben! Ha valóban hittel várjuk, hogy az Úr cselekedjen az életünkben, akkor meglátjuk, hogy el is kezd munkálkodni, akár egészen különleges módon is. Adjatok Istennek teljesen szabad kezet, hogy úgy munkálkodjon az életetekben, ahogyan akar! Ne féljetez attól, amit számotokra tartogat!

vs. 12-13 Úgyhogy még a Pál testén lévő kendőket vagy kötényeket is elvitték a betegekhez, és a betegségek eltávoztak tőlük, a gonosz lelkek pedig kimentek belőlük. Erre a vándorló zsidó ördögűző közül is megkísérelték néhányan...

Efezus lakossága nagyon babonás volt. Mindenféle különféle amuletteket, szerencsét hozó szobrocskákat lehetett vásárolni, és az emberek nagyon hittek az ilyesmiben. Egyes zsidók pedig azt terjesztették, hogy vannak olyan részek az Írásokban, amelyek különleges varázserővel bírnak, és bizonyos helyzetekben segíthetnek, vagy esetleg megvédenek, ha kell.

Ezért fogták az Írások bizonyos részeit, amelyek szerintük varázserővel bírtak, összehajtották, becsomagolták, és árulták. Például azt mondták, hogy ha valaki meg akar gazdagodni, akkor vegye meg ezt vagy azt a csomagocskát, hordja magánál, és ettől meggazdagodik. Külön üzleteket működtettek ilyen céllal, ahol különböző varázserővel bíró igerészeket lehetett vásárolni, attól függően, hogy ki mire vágyott. Ezek a vándorló zsidó ördögűzők is ilyen varázserővel bíró igerészeket használtak.

vs. 13 Erre a vándorló zsidó ördögűzők közül is megkísérelték néhányan, hogy a gonosz lelkektől megszállottak felett kimondják az Úr Jézus nevét. Így szóltak: Kényszerítünk titeket arra a Jézusra, akit Pál hirdet!”

Mert biztosan látták már, hogy Pál Jézus Krisztus nevében megparancsolja a gonosz lelkeknek, hogy távozzanak.

vs. 14-16 Egy Szkéva nevű zsidó főpap hét fia is ezt tette. A gonosz lélek azonban visszafelelt, és azt mondta nekik: „Jézust ismerem, Pálról is tudok, de ti kik vagytok?” Az az ember pedig, akiben a gonosz lélek volt, rájuk ugrott, legyűrte őket, és föléjük kerekedett, úgyhogy meztelenül és sebesülten futottak ki abból a házból.

Előfordul, hogy az, akiben gonosz lélek lakik, természetfeletti erővel rendelkezik. Itt is ezt látjuk, hogy az a férfi, akiben a gonosz lélek lakott, egymaga képes volt legyűrni Szkéva hét fiát. Letépte róluk a ruhájukat, jól elverte őket, és elüldözte őket a házból.

vs. 17. Tudomására jutott ez minden Efezusban lakó zsidónak és görögnek, úgyhogy félelem szállta meg mindnyájukat, és magasztalták az Úr Jézus nevét.

Isten tehát ezt az incidenst is felhasználta arra, hogy magához vonjon embereket.

vs. 18-20 A hívők közül is sokan eljöttek, megvallották és elbeszélték ilyenféle mesterkedéseiket. Azok közül sokan, akik a varázslást űzték, összehordták könyveiket, és mindenki szeme láttára elégették. Mikor kiszámították a könyvek értékét, ötvenezer ezüstpénzre becsülték. Így az Úr ereje által az ige hatalmasan terjedt és megerősödött.

Pál szolgálata Efezusban nagyon sikeres és gyümölcsöző volt.

vs. 21. Amikor mindez megtörtént, Pál elhatározta a Lélek által, hogy Macedóniát és Akháját bejárva, Jeruzsálembé megy. Így szólt: „Miután ott már voltam, Rómát is meg kell látogatnom.”

Láthatjuk, hogy Pálnak megint mehetnékje volt, egy helyen sem tudott túl sokáig időzni. Hiszen a világnak olyan sok része volt, ahová még nem jutott el az evangélium! Látjuk, hogy azt tervezi, hogy Macedóniát és Akháját bejárva, Jeruzsálembé megy, mégpedig azért, mert Macedóniában és Akhájában adományokat akar gyűjteni a jeruzsálemi gyülekezet számára, amely akkortájt nagyon komoly pénzügyi problémákkal küszködött. Ugyanis egy olyan közösséget próbáltak kialakítani és működésképpé tenni, amelynek tagjai saját vagyonukat eladták, és a pénzt egymás között szétosztották. Ez a próbálkozásuk azonban teljes kudarcba fulladt, és nagyon komoly pénzügyi gondokkal kezdtek küszködni.

Úgy tűnik, hogy Pált nem igazán kedvelték Jeruzsálemben, ő mégis elhatározta, hogy segít a jeruzsálemi gyülekezetnek, és ezért felhívást intézett a többi gyülekezethez, hogy ha módjukban áll, akkor segítsenek a jeruzsálemi gyülekezetnek. Számomra nagyon érdekes az, hogy Pál soha nem kérte a gyülekezeteket, hogy neki gyűjtsenek adományt. Soha nem kért támogatást saját maga számára, arra viszont kérte őket, hogy ha lehetséges, adományaikkal támogassák az elszegényedett zsidó testvéreket Jeruzsálemben. Pál szándéka tehát az volt, hogy elmegy Macedóniába és Akhájába, hogy ott adományokat gyűjtsön a jeruzsálemi testvérek számára. Úgy gondolta, hogy majd miután elviszi az adományokat Jeruzsálembé, el kell mennie Rómába.

vs. 22. Elküldött Macedóniába kettőt azok közül, akik neki szolgáltak, Timóteust és Erásztoszt; ő pedig egy ideig Ázsiában maradt.

Elküldött tehát két embert, hogy üzenjen a gyülekezeteknek. Pál a Korinthusiakhoz írt levélben említi ezt az adományt a jeruzsálemi testvérek részére, és arra buzdítja a

Korinthusiakat, hogy a hét első napján mindegyikötök tegye félre és gyűjtse össze azt, ami telik tőle (1 Kor 16:2). De azt is mondja Pál, hogy „Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte a szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert 'a jókedvű adakozót szereti az Isten'” (2 Kor 9:7).

vs. 23-24 Abban az időben nem csekély zavargás támadt az Úr útja miatt. Mert egy ötvös, név szerint Demeter, ezüstből kis Artemisz-templomokat készített.

Artemisz egy görög istennő volt, a termékenység istennője, a szobrokon általában egy olyan nőként ábrázolják, akinek több melle van. Ez is a termékenység szimbóluma. Demeter pedig egy ötvös volt, aki

vs. 24-26 Ezüstből kis Artemisz-templomokat készített, és ezáltal nem csekély keresethez juttatta a mestereket. Ez az ember összegyűjtötte a mestereket, valamint a hasonló foglalkozásúakat, és így szólt hozzájuk: „Férfiak, tudjátok, hogy ebből a keresetből származik a mi jólétünk. De látjátok, és halljátok, hogy nemcsak Efezusban, hanem szinte az egész Ázsiában nagy tömeget nyert meg és vezetett félre ez a Pál, aki azt mondja, hogy amiket emberkéz alkot, azok nem istenek.

Demeter anélkül, hogy észrevenné, csodálatos tanúbizonyságot tesz arról, hogy milyen sikeres, hatékony és gyümölcsöző Pál szolgálata. Nemcsak Efezusban, hanem szinte az egész Ázsiában nagy tömeget nyert meg és vezetett félre Pál, aki azt mondja, hogy amiket emberkéz alkot, azok nem istenek.

vs. 27-29 Nemcsak az a veszély fenyeget azonban, hogy ez a mesterség csődbe jut, hanem az is, hogy a nagy istennőnek Artemisznek a templomát is semmibe veszik, és így ő, akit egész Ázsia és az egész földkerekség tisztel, el fogja veszíteni dicsőségét.” Amikor ezeket hallották, haragra gerjedtek és így kiáltoztak: „Nagy az efezusi Artemisz!” A zűrzavar kiterjedt az egész városra. Majd megragadva a macedón Gájuszt és Arisztarkhoszt,

Arról a Gájuszról van szó, akinek a házában Pál vendégeskedett, amikor Korinthusban

tartózkodott, és ott írta a rómaiakhoz írt levelét.

vs. 29-30 A zűrzavar kiterjedt az egész városra. Majd megragadva a macedón Gájuszt és Arisztarkhoszt, Pál útitársait, egy akarattal a színházba rohantak. Pál is be akart menni a népgyűlésbe, de őt nem engedték a tanítványok.

Pál hihetetlen ember volt. Nem kis bátorsága volt, hiszen hatalmas tömeg gyűlt össze, mindenki dühös és háborog, Pál mégis kész arra, hogy bemenjen, odaálljon a tömeg elé, és szóljon hozzájuk. De a tanítványai nem engedték. A felbőszült tömeg valószínűleg darabokra szaggatta volna Pált.

vs. 31-32 Néhány ázsiai főtisztviselő, aki barátja volt, szintén üzent neki, és kérte, hogy ne menjen el a színházba. Ott pedig az egyik ezt, a másik azt kiáltozta; a gyűlés ugyanis zűrzavarba torkollott, és a legtöbben azt sem tudták, miért jöttek össze.

Egy klasszikus tömegbeverődésnek lehetünk itt a tanúi, amikor az emberek egy kis csoportja valamin felháborodik, mérgesen kiabálnak, és hatalmas lármát csapnak. És szép lassan egyre több ember verődik hozzájuk, míg végül egy nagy felbőszült tömeget alkotnak, amelyben sokan azt sem tudják, hogy miről van szó, és miért vannak ott. Mert ők csak úgy hozzácsapódtak a tömeghez.

vs. 33-34 A tömegből a zsidók Sándort állították az emelvényre, őt előre küldve, aki azután a kezével intve védőbeszédet akart mondani a népgyűlés előtt. De amikor felismerték, hogy zsidó, egyetlen kiáltás tört ki mindenkiből, és ezt lehetett hallani mintegy két órán át: „Nagy az efezusi Artemisz!”

Artemisz istennő szentélye Efezusban egy hatalmas, impozáns, kb. 130 m hosszú épület volt, amelyet 125 oszlop díszített. Ez a szentély egyike volt az antik világ hét csodájának. A szentélyt azért emelték azon a helyen, mert valaki talált ott egy kis Artemisz szobrocskát, és ennek kapcsán elterjedt a hír, hogy Jupiter isten helyezte oda ezt a szobrocskát. Végül elhatározták, hogy itt emelnek szentélyt Artemisz istennőnek. Most pedig két órán át kántálták

folyamatosan a színházban, hogy: „Nagy az efezusi Artemisz!”

vs. 35. Végre a város jegyzője lecsendesített a sokaságot, és így szólt: „Efezusi férfiak, van-e olyan ember, aki ne tudná, hogy Efezus városa a nagy istennő. Artemisz templomának, és az ő égből leszállt képének az őrzője?

Ez az a szobrocska, amelyet ott találtak a szentély helyén, és amelyről azt gondolták, hogy Jupiter isten helyezte azt oda.

vs. 36-40 Mivel tehát ezt senki sem vitathatja, nyugodjatok meg, és ne kövessetek el semmiféle meggondolatlanságot. Mert idehoztátok ezeket az embereket, akik nem templomrablók, és nem is káromolják a mi istennőnket. Ha tehát Demeternek és a hozzá tartozó mestereknek panaszuk van valaki ellen, vannak törvénykezési napok, és vannak helytartók, pereljenek ott egymással. Ha pedig ezenkívül van valami kívánságotok, a törvényes népgyűlésen azt is el lehet intézni. Mert így is az a veszély fenyeget minket, hogy lázadással vádolnak a mai nap miatt; nincs ugyanis semmiféle oka, amellyel meg tudnánk magyarázni ezt a csődületet.” Ezeket mondva feloszlatta a gyűlést.

A város jegyzőjének végül is sikerült lecsendesítenie a sokaságot. Ezeknek az eseményeknek köszönhetően, Pál egy kicsit korábban távozott Efezusból, mint tervezte. Mindenképpen azt tervezte, hogy elmegy Efezusból, és Macedóniát és Akháját útba ejtve, elviszi az ottani gyülekezetek által felajánlott adományokat a jeruzsálemi testvéreknek. Ezért már el is küldte Timóteust és Erásztoszt, hogy vigyék el ennek a hírét az ottani gyülekezeteknek, és kezdjék el a gyűjtést, hogy ne akkor gyűjtsenek, amikor Pál már ott van.

A következő fejezetben láthatjuk majd, hogy Pál útnak indul, megáll Milétuszban, és egy gyönyörű beszédben búcsúzik el az efezusi vénektől.

Isten Igéje munkálkodjon gazdagon a szívetekben, hogy megismerjétek Isten irántunk való szeretetének magasságát, mélységét, hosszúságát és szélességét, és növekedjétek Őbenne, erőt kapva a Szentlélektől arra munkára, amelyre Ő hív. Isten áldjon benneteket, adjon nektek békességet, vezessen benneteket ezen a héten, ahogy világítotok ebben a haldokló világban.